

Inventariserend onderzoek naar organisaties van oorlogsslachtoffers en hun behoefte aan ondersteuning

Samenvatting

Het Nationaal Comité 4 en 5 mei heeft in 2012 een inventariserend onderzoek uitgevoerd naar de organisatiestructuur, activiteiten en toekomstverwachtingen van organisaties van oorlogsslachtoffers. Uit het onderzoek komt naar voren dat de organisaties te maken hebben met een geleidelijk afnemend aantal leden van de eerste generatie. Toch groeien een aantal organisaties sinds enkele jaren door de aanwas van leden van de tweede en derde generatie. De jongere generaties nemen steeds meer activiteiten over van de eerste generatie. Er is sprake van een geleidelijke generatiewisseling.

Onderzoeksvragen

- Welke behoefte hebben de organisaties van oorlogsslachtoffers aan ondersteuning?
- Hoe zijn de organisaties samengesteld, wat zijn hun doelstellingen, inkomsten en activiteiten, ambities en knelpunten?

Methode > Van de organisaties van oorlogsslachtoffers zijn er 39 uitgenodigd voor dit onderzoek, vooral organisaties van burgerslachtoffers. Vertegenwoordigers van deze organisaties waren aanwezig bij een bijeenkomst op 4 mei 2012 in de sociëteit De Groote Industriële Club, voorafgaand aan de Nationale Herdenking op de Dam in Amsterdam. Met hen werd een lijst met interviewvragen doorgenomen.

Respons > Van de 39 aangeschreven reünie- en lotgenotenorganisaties, bleek inmiddels één organisatie – het Nederlands Instituut Sinti en Roma – te zijn opgeheven. Van veertien organisaties waren vertegenwoordigers aanwezig op de bijeenkomst op 4 mei 2012, negen organisaties namen schriftelijk deel aan het onderzoek.

Organisaties aanwezig tijdens bijeenkomst

- Bond van Ex-geïnterneerden en Gerechtvaardigden van Overzee (BEGO)
- Bond van Wapenbroeders
- Stichting Comité Jongenskampen Bangkok-Gedungjati
- Stichting Ex-Geïnterneerden en Nabestaanden Vrouwenkam-

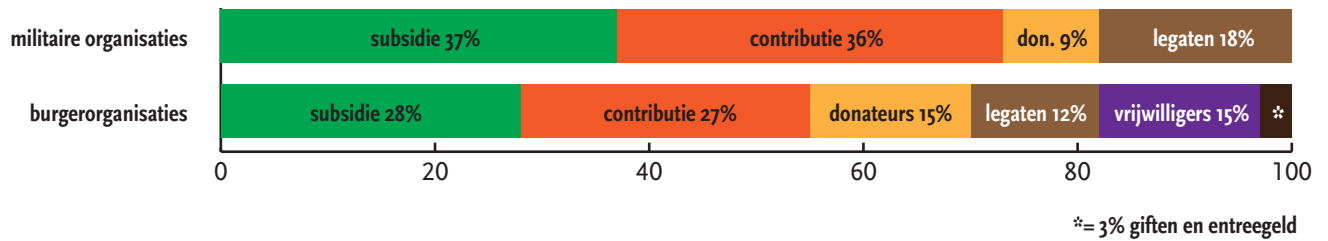
pen Midden Java 1942-1945

- Stichting Herinnering Landelijke Organisatie voor Hulp aan Onderduikers en Landelijk Knokploegen (LO-LKP)
- Stichting Sobibor
- Stichting Vriendenkring Mauthausen
- Stichting Vriendenkring Neuengamme
- Stichting Vriendenkring Oud-Dachauers
- Verbond Belangenbehartiging Vervolgingslachtoffers
- Vereniging Joodse oorlogskinderen (JOK)
- Vereniging Kinderen van Verzetsdeelnemers 1940-1945
- Vereniging Oud Militairen Indië- en Nieuw-Guineagangers Nederland (VOMI)
- Vereniging Landelijke Kontakt-Groep
- Verzetsgepensioneerden 1940-1945 (LKG)

Organisaties die schriftelijk hebben deelgenomen

- Christelijke Gemeente van Jehovah's Getuigen in Nederland
- Contactgroep Voormalig Zaans Verzet Zaanstreek/Waterland 1940-1945
- Federatie van Verenigingen van Indië-militairen
- Organisatiecomité Vrouwenkorps Koninklijk Nederlands-Indisch Leger (VK-KNIL)
- PINC Ex-Madjoë
- Stichting Budi Santoso 1995
- Stichting Gijzelaars Beekvliet en Haaren
- Stichting Herdenking Birma-Siam Spoorweg en Pakan Baroe Spoorweg
- The Royal British Legion, Holland Branch

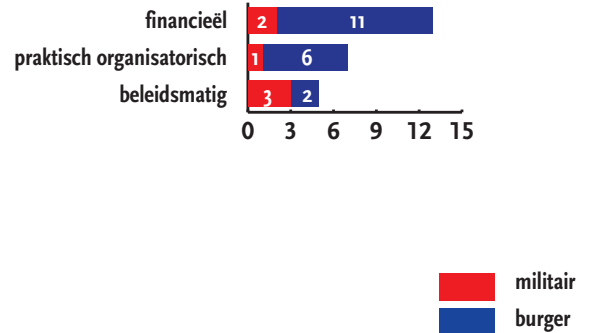
Figuur 5: Inkomsten militaire en burger organisaties

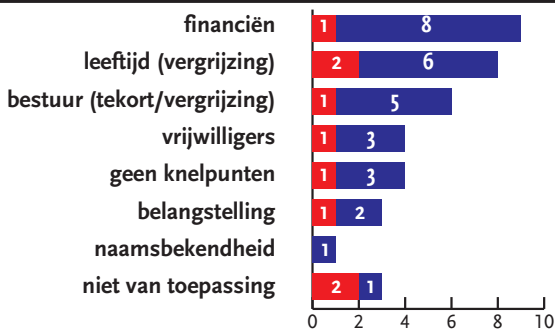
Figuur 6: aantal organisaties per doelgroepen

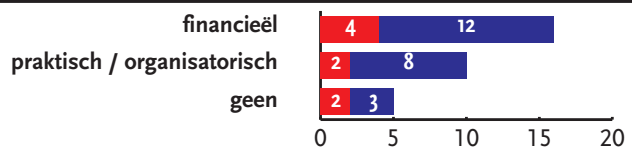
Figuur 7: behoefte financiële ondersteuning

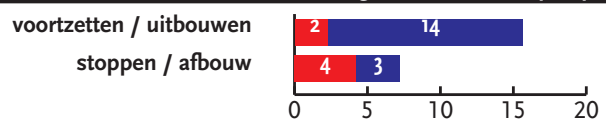
Figuur 8: knelpunten

Figuur 9: behoefte ondersteuning de komende 5 jaar

Figuur 10: toekomstperspectief

Conclusies

- In de samenstelling van organisaties is een verschuiving zichtbaar van de eerste generatie naar de tweede en derde generatie.
- De activiteiten van organisaties van oorlogsslachtoffers zijn gericht op de eerste generatie, deels op de tweede generatie en ook op belangstellenden zonder directe band met de Tweede Wereldoorlog.
- Financiële ondersteuning is van belang voor continuïteit in de organisatie van reünies, lotgenotencontacten, voorlichtingsprojecten en voor basisvoorzieningen als (aangepast) vervoer en zaalhuur.
- Het toekomstperspectief is positief. Een ruime meerderheid van de organisaties van burgerslachtoffers denkt activiteiten in de toekomst voort te kunnen zetten en/of uit te bouwen.

Verantwoording

Dit onderzoek is een actualisatie van eerder onderzoek dat is verricht door het Nationaal Comité 4 en 5 mei en COGIS in 2006 en in opdracht van het comité door Motivaction in 2010